

Budget 2024-2027 - Tidsplan og procedure

13/9475 Åben Sag

Sagsfremstilling

Budgetproceduren 2024 - 2027 omfatter retningslinjer, tidsplan, principper og andre forudsætninger for den kommende budgetlægning.

Budgetproceduren for 2024 bygger videre på den grundlæggende Norddjurs model, der er blevet anvendt de seneste år, hvor der er sket tilpasning og udvikling af processen, for at skabe et godt grundlag for samarbejdet mellem det politiske og administrative niveau i tilblivelsen af budgettet.

Budgetproceduren behandles politisk i Økonomiudvalg og Kommunalbestyrelsen, hvorefter der vil være en bred involvering og dialog med MED systemet, ledere og medarbejdere således, at der er gennemsigtighed og kendskab til processer og tidsplan, samt mulighed for at give input.

Der er indarbejdet et par nye tiltag i budgetproceduren, blandt andet som følge af Økonomiudvalgets evaluering af budgetprocessen for 2023-2026, der blev behandlet på mødet i november 2022, vedtagelse af kommissorie til budgetanalyse der er behandlet på mødet i december 2022 samt ny model for fælleskommunal budgetkoordinering:

I evalueringen af budgetprocessen for 2023 blev det vedtaget at borgermødet fremover vil blive afviklet med mulighed for både fysisk og virtuel deltagelse på Rådhuset i Grenaa, hvor Gæstekantinen i efteråret 2022 bliver etableret med professionelt udstyr til at kunne afholde større møder med virtuel deltagelse, herunder også borgermøder af forskellig art. Der vil desuden blive afholdt et borgermøde i den vestlige del af kommunen dagen efter men uden virtuel deltagelse.

I budgetaftalen for 2023 er det aftalt, at kommende budgetanalyser skal have et større økonomisk sigte, bl.a. ved at sammenligne vores udgiftsniveau med sammenligningskommunerne.

- I budgetaftalen for 2023 - 2026 er det aftalt, at der i 2023 udarbejdes en budgetanalyse der ser på udviklingen i administrationsudgifterne både centralt og decentralt. Dette supplerer den eksisterende praksis med budgetanalyser på dette område hvert andet år. Der har senest

været behandlet en budgetanalyse af administrationsudgifter på Kommunalbestyrelsens møde i maj 2022. Kommunalbestyrelsen har på mødet i december 2022 godkendt kommissorium for analysen. Analysen vil også indeholde en belysning af ledelsesspændet i organisationen og resultaterne fra ledelsesevalueringen omkring ledelsesspænd vil endvidere blive inddraget.

I budgetproceduren for budgetåret 2024-2027 er der i lighed med sidste års budgetproces lagt vægt på at skabe tid og rum til politiske forhandlinger og fortsat sikre fagudvalgenes involvering i budgetlægningen. Ligesom der er lagt op til, at der indgås en budgetaftale/budgetskitse inden 1. behandlingsbudgettet, sendes i høring. Budgetforhandlinger vil være tematiseret, således at der forhandles om specifikke emner på de enkelte forhandlingsmøder.

I budgetprocessen for 2023 har kommunerne anvendt en ny model for den fælleskommunale budgetkoordinering, hvor der er indarbejdet intensiveret dialog frem mod budgetvedtagelsen bl.a. ved inddragelse af borgmestre og kommunalbestyrelser endnu tættere og tidligere end førhen. For at understøtte den fælles budgetkoordinering udmelder KL i foråret foreløbige tekniske rammer for både anlægs- og serviceudgifter på kommuneniveau. Derudover vil der være møder om budgetkoordineringen både i borgmesterregi i form af B98 og i administrativt regi mellem kommunaldirektører (K98) og møder mellem økonomidirektører og -chefer (Ø98). Denne model vil også være en præmis for budgetprocessen for 2024.

I budget 2023 gik den koordinerede budgetlægning mellem kommunerne ikke op på skattedelen, da mange kommuner har ønsket at hæve skatten i 2023. Det betyder, at kommunerne samlet set forventes at få en sanktion på ca. 330 mio. kr., pga. stigning i skatten. Sanktionen er både individuel og fælles. De kommuner, som har sat skatten op, kommer til at betale en større del af sanktionen i de første år. Øvrige kommuner – herunder Norddjurs Kommune – skal betale en andel af den kollektive sanktion som vil være stigende i overslagsårene som følge af at de individuelle sanktioner nedtrappes. KL oplyser, at de forventer at der tidligst i marts 2023 kommer en udmelding på skattesanktionen. Forvaltningens skøn er, at Norddjurs Kommunes andel af sanktionen vil være ca. 0,5 mio. kr. i 2023 stigende til godt 2 mio. kr. i 2027. Sanktionen vil blive modregnet i kommunens bloktilskud. KL har oplyst, at kommunerne under et forventer et

merforbrug på servicerammen i 2022 i de sidste budgetopfølgninger for året. Dette kan jævnfør budgetloven også medføre en sanktion for kommunerne, som skal betales i 2023.

Det er aftalt i budgetaftalen for 2023 – 2026 at effektiviseringsbidraget i 2024 og frem skal udgøre 0,8 %, som er indarbejdet i budgettet. En effektiviseringsprocent på 0,8% svarer til knap 15 mio. kr. (i 2023 pris). Forligspartierne er enige om, at driften fortsat skal effektiviseres blandt andet ved at løse opgaver mere enkelt eller med øget digitalisering. Men forligspartierne er også bevidste om, at opgaver vil blive reduceret eller falde bort. I maj 2023 vil aftaleholderne få udmeldt det foreløbige effektiviseringsbeløb for 2024-2027.

Der vil på udvalgsmøderne i maj/juni 2023 blive fremlagt sager for fagudvalgene, som vil indeholde eksempler på, hvordan der i 2023 er eller vil ske udmøntning og gennemføres effektiviseringstiltag på de områder, som ligger indenfor den administrative bemyndigelse.

I november 2023 umiddelbart efter at budgettet for 2024 er vedtaget, vil der i lighed med 2022 blive fremlagt en sag ”novembergrebet”, på fagudvalgene med efterfølgende behandling i Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen i december, således at processen er afsluttet inden årsskiftet. I sagen behandles udmøntning af effektiviseringsbidrag og emner i forhold til økonomisk tilpasning, der ligger indenfor det politiske kompetenceområde. Fagudvalg og fagforvaltning foranlediger at der sker inddragelse og høring af berørte parter forud for behandlingen herunder særlig tilrettelæggelse i forhold til Voksen- og Plejeudvalget og Børne- og Ungdomsudvalget, så de lovpligtige høringer iagttages. Konkret kan det medføre, at fagudvalgene allerede opstarter processen på møderne i oktober, hvor forslag sendes i høring til efterfølgende behandling på fagudvalgets møder i november. Det aftales konkret i hvert enkelt fagudvalg.

Inden sommerferien udsender økonomichefen en skriftlig orientering til Kommunalbestyrelsen om indholdet af årets økonomiaftale mellem KL og regeringen.

I forbindelse med Økonomiudvalgets behandling af det tekniske budget i august vil der i lighed med sidste år blive fremlagt en følsomhedsanalyse, som belyser usikkerheder blandt andet i relation til indtægter, likviditet, drifts- og anlægsniveau mv.

Der vil være politiske forhandlingsmøder efter vedtagelsen af teknisk budget og frem til Økonomiudvalgets 1. behandling af budget 2024-2027. Forhandlingerne vil foregå i uge 33 og 34. Der vil ligeledes være politiske forhandlinger om budgettet efter udløb af høringsperioden i uge 38.

Det er vigtigt, at borgere og medarbejdere inddrages i prioriteringerne i budgettet.

Via norddjurs.dk vil der fra 1. marts 2023, være mulighed for at indsende borgerforslag under hensyntagen til reglerne om GDPR. Hvis der er borgerforslag eller høringssvar, der indeholder følsomme personoplysninger, vil de ikke blive lagt på hjemmesiden, men i stedet tilgå det politiske niveau via FirstAgenda. MED systemet inddrages og involveres løbende før under og efter forhandlingerne. Hovedudvalget har blandt andet dialogmøde med Økonomiudvalget i forbindelse med behandlingen af teknisk budget, og deltager også i orienteringsmødet om budget. Derudover holdes der orienteringsmøder for alle aftaleholdere og hovedudvalg efter 1. behandlingen og igen efter budgetvedtagelsen.

Høringsperioden løber fra den 1. september og frem til den 15. september kl. 10. Her vil de høringsberettigede og andre interessenter have mulighed for at indsende høringssvar til de planer, som Kommunalbestyrelsen har fremlagt i 1. behandlingsbudgettet for 2024 – 2027.

Sammenhæng til andre politikker/strategier og fagområder

Tidsplan og procedure for budgetlægningen har sammenhæng med den økonomiske politik, hvor de overordnede økonomiske målsætninger for Norddjurs Kommune fremgår.

Økonomiske konsekvenser

Ingen økonomiske konsekvenser.

Lovgrundlag

Den kommunale styrelseslov og Budgetloven.

Indstilling

Økonomichefen indstiller,

1. at forslag til budgetprocedure og tidsplan godkendes.

Beslutning i Økonomiudvalget den 10-01-2023

Et flertal i Økonomiudvalget bestående af Kasper Bjerregaard (V), Lars Møller (A), Tom Bytoft (A), Benny Hammer (C), Sebastian Grauert (I), Jens Kannegaard (D) og Diana Mikkelsen (Løsgænger) tiltræder forslag til budgetprocedure og tidsplan.

Kasper Vindbjerg (F) og Ulf Harbo (Ø) stemmer imod.

Kasper Vindbjerg (F) stiller ændringsforslag om, at der i tidsplan og procedure indarbejdes, at der forud for de politiske forhandlingsmøder foretages offentlig høring af et administrativt budgetforslag.

Et flertal i Økonomiudvalget bestående af Kasper Bjerregaard (V), Lars Møller (A), Tom Bytoft (A), Benny Hammer (C), Sebastian Grauert (I), Jens Kannegaard (D) og Diana Mikkelsen stemmer imod ændringsforslaget.

Ulf Harbo (Ø) stemmer hverken for eller imod.

Ulf Harbo (Ø) stiller ændringsforslag om at flytte budgetforhandlingsmøder, der ligger om torsdagen.

Økonomiudvalget er enige om, at forhandlingsmødet torsdag den 17. august 2023 flyttes til fredag den 18. august kl. 8-12, og at de øvrige mødetidspunkter fastholdes.

Beslutning i Kommunalbestyrelsen den 17-01-2023

Der stemmes om SF's ændringsforslag om, at der i tidsplan og procedure indarbejdes, at der forud for de politiske forhandlingsmøder foretages offentlig høring af et administrativt budgetforslag.

For: 4 (F og Ø)

Imod: 22 (V, A, I, C og D)

Ændringsforslaget er forkastet.

Godkendt at forhandlingsmødet torsdag den 17. august 2023 flyttes til fredag den 18. august kl. 8-12, og at de øvrige mødetidspunkter fastholdes.

Der stemmes om økonomiudvalgets flertalsindstilling om at forslag til budgetprocedure og tidsplan vedtages.

For: 22 (V, A, I, C og D)

Imod: 4 (F, Ø)

Budgetprocedure og tidsplan til budget 2024-2027 er dermed vedtaget.

For bilag til punktet henvises til hovedudvalgets dagsorden: [Bilag](#)

Indstilling

Formanden indstiller, at informationen tages til efterretning

Beslutning i Områdeudvalg socialområdet den 14-03-2023

Informationen blev taget til efterretning.

Områdeudvalget er opmærksomme på, at 0,8 pct i effektiviseringsbidrag i 2024 og frem nu kan betyde servicereduktioner. Derudover er områdeudvalget opmærksomme på at effektiviseringsprocenten akkumulerer. Der blev drøftet opmærksomhed på borgerperspektivet samt behov for borgere og pårørende inddragelse i forhold til at afstemme forventninger.

Fraværende:

Tina Nicolajsen (FOA)

Pia Christensen(DSR)

Hanne Helt Kevy(SL)

Michael Holm(SL)

Hanne Nezlo Hansen(FOA)

Bilag: